

zakonito služi staroslovenskim jezikom u liturgiji. Time su dakle derogirane dosadanje odredbe, koje su tražile glagolska pismena za staroslovenske bogoslužne knjige, ali nije prošireno pravo upotrebljavanja staroslovenskog jezika u bogoslužju. — Koliko smo obaviješteni, na sličan će način biti svojevremeno izdana i aprobacija novog Rimskog Obrednika u hrvatskom prijevodu za sve biskupije, koji je predan u štampu.

Recenzije.

Dr. Remigius Stölzle: Charles Darwins Stellung zum Gottesglauben. Rektoratsrede gehalten am 339. Stiftungsfeste (11. Mai 1921.). Leipzig 1922. Verlag von Felix Meiner, 8°, str. 34.

U zbirci »Philosophische Zeitfragen« izdan je ovaj rektorski govor pokojnog prof. Dr. R. Stölzle, u kojem on na temelju tačnih pismenih izjava određuje Darwinovo stajalište u pitanju vjere u Boga. Istina je, da i danas mnogi broje Darwina među teiste, jednako kao što ga drugi pribrajaju k ateistima. Dr. Stölzle pokazuje, zašto je to moguće: jer je sâm Darwin jedno vrijeme odlučno zauzimao stav, priznavajući opstojnost Boga, da ga kasnije, ne doduše napusti, ali svojim izjavama oslabi. Ispravno je to: Darwin odbija od sebe oznaku ateista, naziva se sâm agnostikom, a u svom sistemu ne daje Bogu nikakove djelotvorne uloge. Ako je na početku i govorio o aktu stvorenja, kasnije je taj pojam izlučio iz svog sistema. Ne će dakle baš jako pogriješiti, tko ga stvarno ubroji među ateiste.

Razumljivo je zašto ga se toliko drže oni, koji su u znanosti tendenciozni. Naročito u pitanjima evolucije životinjskih vrsta i čovjeka, gdje još nema apodiktčkih dokaza.

Darwin je međutim kraj sveg svog agnostičkog stava u pitanju opstojnosti Boga, kud i kamo simpatičniji i kao trijezni, ozbiljni učenjak vredniji od mnogih svojih nastavljača. On je svome uvjerenju dao izraz neopredijeljnosti, dok su njegovi neki kasniji pristaše bez ikakovih jačih i stvarnijih dokaza koraknuli daleko naprijed u negativnosti, ostavivši tako naučno polje i zaplovivši u carstvo fantastičnih nagađanja.

Ima i danas takovih fantasta, koji »u ime« znanosti i darwinizma daju izjave i tvrdnje, radi kojih bi ih sâm Darwin odsudio.

Dr. A. Živković.

Borislav Lorenc: Pregled istorije filozofije. Beograd 1927. XII + 191. Din 30.—

Jedna malena knjiga, koju treba da pozdravimo, jer je radena velikim trudom i odličnom spremom, a ima i veoma praktičnu vrijednost, osobito za studente. Ovim je priručnikom i opet ispunjena jedna praznina